

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
- 1.1.1 Kauppanimi**
TEMADUR ACCELERATOR
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
990 0746
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
- 1.2.1 Käyttötarkoitus**
Maalaustyö
Tuotteen kuvaus: Kovettumista nopeuttava lisäaine polyuretaanimaaleihin.
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- 1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
Tikkurila Oyj
Postiosoite PL 53
Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA
Puhelin (09) 857 71
Telefax (09) 8577 6936
- 1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa**
Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
- 1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
Tikkurila Oyj, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71 (arkipäivinä klo 8-16);
Myrkytystietokeskus: (09) 471 977 (24 t/vrk)

2. VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
67/548/EEC - 1999/45/EC
T, N; R10-37-60-61-65-67-51/53
- 2.2 Merkinnät**
67/548/EEC - 1999/45/EC
T	Myrkyllinen	
N	Ympäristölle vaarallinen	
- R-lausekkeet**
R10	Syttyvää.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R60	Voi heikentää hedelmällisyyttä.
R61	Vaarallista sikiölle.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
- S-lausekkeet**
S23	Vältettävä liuotinhöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.
S36/37	Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.
S38	Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.
S45	Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).
S53	Vältettävä altistumista - ohjeet luettava ennen käyttöä.
S29	Ei saa tyhjentää viemäriin.
- Sisältää:**
Liuotinbensiniä, kevyt aromaattinen ja dibutyylitinadilauraattia

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Vain ammattikäyttöön.

Sisältää dibutyylitinadilauraattia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

2.3 Muut vaarat

Muita vaaroja ei ole tiedossa.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS-numero	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
64742-95-6	265-199-0	Liuotinbensiini, kevyt aromaattinen	25 - 50 %	Xn, N; R10-37-65-66-67-51/53
123-86-4	204-658-1	Butyyliasettaatti	25 - 50 %	-; R10-66-67 Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336
108-65-6	203-603-9	2-Metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	25 - 50 %	-; R10
77-58-7	201-039-8	Dibutyylitinadilauraatti	< 1 %	T, N; R25-34-43-48/25-60-61-68-50/53

3.3 Muut tiedot

Liuotinbensiini, kevyt aromaattinen sisältää bentseeniä vähemmän kuin 0,1 p-%.

Katso ylläolevien R- ja H-lausekkeiden täydellinen teksti kohdasta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

4.1.3 Iho

Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Poistetaan mahdolliset piilolinssit ja huuhdellaan silmiä välittömästi runsaalla puhtaalla vedellä vähintään 15 minuuttia silmäluomia auki pitäen. Tarvittaessa lääkärinhoitoon.

4.1.5 Nieleminen

Jos on vahingossa nieltä tuotetta, huuhdellaan suu vedellä (vain jos henkilö on tajuissaan) ja otetaan välittömästi yhteyttä lääkäriin. Pidetään henkilö levossa. Ei saa oksennuttaa.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsyttää silmiä. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Voi heikentää hedelmällisyyttä. Vaarallista sikiölle.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei ole.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytetään alkoholia kestäväää vaahtoa, hiilidioksidia, jauhetta tai vesisumua.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sammutukseen ei tule käyttää voimakasta vesisuihkua.

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Palossa muodostuu tiheää, mustaa savua. Hajoamistuotteille altistuminen voi aiheuttaa vaaraa terveydelle. Sopiva hengityssuojain voi olla tarpeen.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Jäähdytetään paloalueella olevia suljettuja astioita vedellä. Estetään sammutusvesien pääsy viemäriin tai vesistöihin.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta. Noudata kohdissa 7 ja 8 annettuja ohjeita henkilösuojaimista.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuksella, vältä liuottimien käyttöä.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Katso myös kohdasta 13 ohjeet jätteiden käsittelystä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Liuotehöyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Suojataan lämmönlähteiltä. Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja. Käsittely järjestetään siten, että ihokosketus tuotteeseen ja roiskeet silmiin voidaan välttää. Vältettävä höyryn, ruiskutussumun ja hiontapölyn hengittämistä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty tuotetta käsiteltäessä.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa lämmönlähteistä ja suorasta auringonvalosta. Eristettävä sytytyslähteistä. Tupakointi kielletty. Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Ei ole.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Liutinbensiini, kevyt aromaattinen	100 mg/m ³ (8 h)	
Butyyliasetaatti	150 ppm (8 h)	200 ppm (15 min)
2-Metoksi-1-metyylietyyli-asettaatti	50 ppm (8 h)	100 ppm (15 min)
	iho	
Dibutyylitinadilauraatti	0,1 mg/m ³ (8 h)	0,3 mg/m ³ (15 min)
	iho	
- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2011
Iho = Aine voi imeytyä ihon läpi.

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa. Mikäli tämä ei riitä pitämään epäpuhtauksien pitoisuuksia riittävän alhaisina, on käytettävä sopivaa hengityksensuojainta.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta A/P3. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.).

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Käytettävä suojakäsineitä.

Suojavoiteet voivat auttaa suojaamaan kemikaalille alttiina olevia ihoalueita, mutta niitä ei saa käyttää, jos kemikaalia on jo joutunut iholle.

Suojakäsineet tulee vaihtaa säännöllisesti sekä aina kun ne ovat vahingoittuneet. Noudata käsinevalmistajan antamia ohjeita käsineiden käytöstä, säilyttämisestä, huollosta ja vaihtamisesta. Sopiva suojakäsineateriaali on esim:

nitriilikumi (roiskesuojaksi),
fluorikumi (läpäisy aika > 480 min.),
monikerroslaminaatti (läpäisy aika > 480 min.)
PVC- tai luonnonkumihanskoja ei suositella.

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Käytetään silmien- tai kasvonsuojainta.

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

Tarvittaessa käytetään antistaattista suojavaatetusta, joka on valmistettu luonnonkuidusta tai lämpöä kestävästä tekokuidusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Neste, voimakas haju

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue 123 - 128 °C *)

9.1.7 Leimahduspiste 23 °C *)

9.1.10 Räjähdysominaisuudet

9.1.10.1 Alempi räjähdysraja 1,2 til-% *)

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja 7,5 til-% *)

9.1.11 Höyrynpaine 1,3 kPa (20 °C) *)

9.1.13 Suhteellinen tiheys 0,9

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)

9.1.14.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.2 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) :1,0 *)

*) = Butyyliasetaatti

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Katso kohta 10.5.

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

- 10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
Stabiili suositelluissa säilytys- ja käsittelyolosuhteissa (katso kohta 7).
- 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Katso kohta 10.5.
- 10.4 Vältettävät olosuhteet**
Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Korkeissa lämpötiloissa saattaa vapautua haitallisia hajoamistuotteita.
- 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit**
Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.
- 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Palaessa ja korkeassa lämpötilassa saattaa vapautua haitallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia, hiilidioksidia, savua, typen oksideja jne.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
Tuotteelle ei ole tehty toksikologisia testejä.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Sisältää dibutyylitinadilauraattia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion jo herkistyneille ihmisille.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Tuote sisältää dibutyylitinadilauraattia, joka luokitellaan lisääntymiselle vaarallisten aineiden 2. ryhmään (repr.cat.2) ja perimää vaurioittavien aineiden 3. ryhmään (muta.cat.3). Voi heikentää hedelmällisyyttä. Vaarallista sikiölle.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Tuote sisältää liuotinbenssiiniä, joka voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Hengitysaltistus: Pitkäaikainen altistuminen tuotteesta haihtuville liutehöyryille tai ruiskutussumulle suurina pitoisuuksina voi aiheuttaa hengityselimien ja limakalvojen ärsytystä sekä vaikuttaa haitallisesti munuaisiin, maksaan ja keskushermostoon. Oireita tästä voivat olla päänsärky, huimaus, väsymys, lihasheikkous, uneliaisuus ja ääritapauksissa tajunnan menetyt.
Ihokosketus: Toistuva ja pitkäaikainen ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja aiheuttaa ärsytysihottumaa ja imeytymistä ihon läpi. Roiskeet voivat aiheuttaa silmien ärsytystä ja ohimeneviä vaurioita.
Nieleminen: Nieleminen voi aiheuttaa pahoinvointia, ripulia ja oksentelua.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Liuotinbenssiini, kevyt aromaattinen: LC50 = 1-10 mg/l, kalat, äyriäiset, levät (arvio); myrkyllistä
Dibutyylitinadilauraatti: LC50 = 1-2 mg/l, kala; myrkyllistä. EC50 = 0,66 mg/l, vesikirppu; erittäin myrkyllistä.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Liuotinbenssiini, kevyt aromaattinen: 78 %, 28 vrk; nopeasti hajoavaa
- 12.3 Biokertyvyys**
Liuotinbenssiini, kevyt aromaattinen: oktanoli/vesi jakaantumiskerroin log Pow = 3,7-4,5 (arvio)
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Ei tiedossa.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Ei tiedossa.
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tuotteelle ei ole tehty ekotoksikologisia testejä. Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät****Hävittävä tuote:**

Jätteet kerätään ja hävitetään voimassa olevan ympäristölainsäädännön, -lupien ja paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräilypisteeseen tai muualla vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

Pakkausjäte:

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	maalin kaltainen aine paint related material
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	3
14.4	Pakkausryhmä	III
14.5	Ympäristövaarat	Tuote on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi maakuljetuksissa VAK/ADR-säännösten mukaisesti sekä merikuljetuksissa IMDG-säännösten mukaisesti (marine pollutant).
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle	Ei tiedossa.
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Ei tiedossa.
14.8	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö	Ei tiedossa.
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi	Ei ole tehty.

16. MUUT TIEDOT

16.5	Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden ja/tai vaaralausekkeiden (H-lausekkeiden) koko teksti	
	R10	Syttyvää.
	R25	Myrkyllistä nieltynä.
	R34	Syövyttävää.
	R37	Ärsyttää hengityselimiä.
	R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
	R48/25	Myrkyllistä: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle nieltynä.
	R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R60	Voi heikentää hedelmällisyyttä.
	R61	Vaarallista sikiölle.
	R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

TEMADUR ACCELERATOR

Päiväys: 27.2.2012

Edellinen päiväys: 21.8.2008

R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R68	Pysyvien vaurioiden vaara.
H226	Syttyvä neste ja höyry.
H336	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.8 Lisätiedot

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen II (EU) N:o 453/2010 mukaisesti.

Tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen ja voimassaoleviin kansallisiin ja EU-säädöksiin.

Käyttöturvallisuustiedote antaa ohjeita tuotteen turvalliseen käyttöön ja käsittelyyn. Sen tietoja ei tule käsittää takuiksi tuotteen teknisistä ominaisuuksista.

Lisätietoja:

Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu

Puh. (09) 857 71

Fax (09) 8577 6936

E-mail: productsafety@tikkurila.com

Allekirjoitus

a/niear